JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Imbi Jürgen
Eesti Advokatuur
advokatuur@advokatuur.ee
Kentmanni 4
10116, Tallinn

Meie 04.11.2026 nr 10-4/7997-1

Arvamuse küsimine Euroopa Komisjoni soovituste kohta

Austatud Imbi Jürgen

Euroopa Komisjon on nn Terrible Ten'i (TT) ehk siseturu tõkete kõrvaldamise algatuse raames hinnanud, kuidas Eesti on rakendanud Euroopa Komisjoni 2021. aasta soovitusi kutseteenuste reguleerimise kohta. Hindamine hõlmab Eestis arhitekte, insenere, advokaate ja patendivolinikke puudutavaid regulatsioone.

Euroopa Komisjoni esialgses tulemustabelis on Eesti TT 8.2 näitaja „äriteenuste ülereguleerimine" märgitud punasega, kuna Euroopa Komisjoni hinnangul ei ole Eesti 2021. aasta soovitusi piisavalt rakendanud ega kehtivate piirangute jätkuvat põhjendatust ja proportsionaalsust vajalikul määral uuesti hinnanud. Hindamine on seotud ka Euroopa Ülemkogu 2026. aasta veebruari järeldustes liikmesriikide võetud kohustusega vähendada siseturu tõkkeid ja teenuseosutajate halduskoormust.

Advokaatide puhul puudutavad Euroopa Komisjoni soovitused advokaadibüroode õiguslikule vormile ja osalusele kehtestatud nõudeid, advokaaditöö ühildamatuse piiranguid ning multidistsiplinaarse tegevuse piiranguid. Euroopa Komisjoni hinnangul on advokaadibüroo õiguslikku vormi puudutav soovitus Eestis rakendatud, kuid ülejäänud nõudeid ja piiranguid ei ole pärast 2021. aasta soovituste esitamist uuesti hinnatud.

Justiits- ja Digiministeeriumi esmane hinnang on, et kehtiv regulatsioon on põhjendatud ning Eestis ei ole ilmnenud selliseid praktilisi probleeme, mis tingiksid selle muutmise. Samas vajavad Euroopa Komisjoni soovitused põhjalikumat sisulist analüüsi.

Soovime teid kaasata kehtivate nõuete jätkuva põhjendatuse ja proportsionaalsuse hindamisse ning Eesti seisukoha kujundamisse, kuna Advokatuuril kui kutseorganisatsioonil on vahetu praktiline ülevaade advokaadi kutsetegevuse korraldusest ning sellega seotud nõuete rakendamisest.

Euroopa Komisjoni 2021. aasta soovitustest ja TT 8.2 raames Eestile antud hinnangust lähtudes palume Eesti Advokatuuril esitada oma arvamus Euroopa Komisjoni käsitletud teemade kohta ning esitada see Justiits- ja Digiministeeriumile hiljemalt 1. detsembriks 2026.

Arvamuse kujundamisel palume muu hulgas analüüsida järgmisi küsimusi:

- milliseid eesmärke täidab nõue, et advokaadiühingu osanikud või aktsionärid võivad olla üksnes vandeadvokaadid, millised õiguslikud ja praktilised kaalutlused seda piirangut toetavad ning milline mõju võiks olla osalusele kehtestatud nõuete leevendamisel;
- milliseid eesmärke täidavad kehtivad advokaaditöö ühildamatuse piirangud ning kas ja millises ulatuses oleks neid võimalik leevendada, tagades samal ajal advokaadi sõltumatuse;

- milliseid eesmärke täidavad advokaatide multidistsiplinaarse tegevuse piirangud, milline mõju võiks olla advokaadi kutsetegevuse ulatuslikumal ühendamisel teiste kutsealadega ning milliste abinõudega oleks sellisel juhul võimalik tagada advokaadi sõltumatus, kutsesaladuse kaitse ja huvide konfliktide vältimine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Julia Zaitseva
vabakutsete talituse nõunik

Lisa: 1. Euroopa Komisjoni soovitusi käsitlev alusdokument;
2. Väljavõte hinnangust Eesti kohta.

Julia Zaitseva 5770 4160
Julia.Zaitseva@justdigi.ee